МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

МОРЕХІДНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ ІМ. О.І. МАРИНЕСКА НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ «ОДЕСЬКА МОРСЬКА АКАДЕМІЯ»

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказом начальника ВСП «МФК ім. О.І. Маринеска НУ «ОМА» від 02.01.2025р. № 3

ІНСТРУКЦІЯ З ОХОРОНИ ПРАЦІ № 15-ОП ДЛЯ БІБЛІОТЕКАРЯ

1. Загальні положення

1.1. Дія інструкції поширюється на бібліотекаря і є обов'язковим для виконання нормативним документом в межах ВСП «МФК ім. О.І. Маринеска Національного університету «Одеська морська академія» (далі - коледж).
1.2. Інструкція розроблена на основі Положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці, Положення про розробку інструкцій з охорони праці.
1.3. За даною інструкцією бібліотекар інструктується перед початком роботи (первинний інструктаж), а потім через кожні 6 місяців (повторний інструктаж).
Результати інструктажу заносяться в „Журнал реєстрації інструктажів з питань охорони праці”.
1.4. За невиконання даної інструкції бібліотекар несе дисциплінарну, матеріальну, адміністративну та кримінальну відповідальність.
1.5.До роботи бібліотекарем допускаються особи, які пройшли вступний інструктаж з охорони праці, інструктаж на робочому місці, інструктаж з пожежної безпеки та пройшли медичний огляд в установленому порядку.
1.6.Бібліотекар повинен:
1.6.1. Виконувати правила внутрішнього трудового розпорядку, норми, правила та інструкції з охорони праці, пожежної безпеки.
1.6.2. Користуватися спецодягом.
1.6.3. Не виконувати вказівок, які суперечать правилам охорони праці.
1.6.4.Пам’ятати про особисту відповідальність з виконання правил охорони праці та відповідальність за товаришів по роботі.
1.6.5. Вміти виконувати тільки ту роботу, яка доручена керівником робіт та по якій проінструктований.
1.6.6. Вміти надати першу медичну допомогу потерпілим від нещасних випадків, негайно повідомляти про нещасні випадки на виробництві керівникову коледжу.
1.6.7.Вміти користуватись первинними засобами пожежогасіння.
1.7. Бібліотекарю забороняється вживати спиртні напої, а також приступати до роботи в стані алкогольного чи наркотичного сп’яніння. Забороняється палити в приміщеннях будівель та на території коледжу.

1.8. Основні небезпечні та шкідливі фактори, які діють на бібліотекаря:
- недостатня освітленість робочої зони;
- падіння з висоти при роботі на драбині;
- підвищений вміст пилу в повітрі робочої зони;
- пожежа в зоні роботи.
1.9. Бібліотекар забезпечується спецодягом згідно з діючими нормами.

2. Вимоги безпеки перед початком роботи

2.1.Одягти спецодяг, провітрювати робоче приміщення.
2.2.Оглянути місце роботи, перевірити справність робочого інвентарю (приставних драбинок).
2.3.Про виявлені недоліки та виробничі фактори, що можуть загрожувати життю та здоров'ю працівників, повідомити керівника коледжу.

3. Вимоги безпеки під час роботи

3.1.Всі роботи на висоті проводити тільки з стійкої підставки, утримуючи на ній позу стійкої рівноваги. Дотримуватись вимог інструкції з охорони праці № 41-ОП при роботі із застосуванням переносних драбин та драбинок. Крім приставних драбинок інші підставки для роботи з книгами на висоті не використовуються.
3.2.Не перевантажувати полиці книгами, уникаючи прогинів полиць.
3.3.Періодично (один раз на місяць) протирати книги від пилу, використовуючи при цьому засоби індивідуального захисту.
3.4.У разі виникнення високої ступені запиленості роботу в приміщенні бібліотеки припинити до усунення шкідливого фактора.
3.5.З метою запобігання виникнення пожежонебезпечної ситуації:
- утримувати проходи між стелажами з книгами вільними від сторонніх предметів;
- не використовувати в приміщенні бібліотеки свічки як засіб освітлення, електронагрівачі. В разі відключення електроенергії дозволяється використовувати для освітлення електричні ліхтарі.

4. Вимоги безпеки після закінчення роботи

4.1. Про виявлені в процесі роботи недоліки повідомити керівника закладу.
4.2. Прибрати робоче місце, звільнити його від зайвих речей, драбинки прибрати у відведене для них місце.
4.3. Зняти спецодяг, вимити руки, вимкнути світло, замкнути за собою двері, перевірити надійність замків.

5. Вимоги безпеки в аварійних ситуаціях

5.1. Аварійна ситуація може виникнути у разі:
- падіння з висоти
- пожежа в зоні роботи
- падіння предметів (книг)
5.2. В разі виникнення аварійної ситуації слід негайно припинити роботу і повідомити керівника закладу
5.3. Якщо є потерпілі надати їм першу медичну допомогу, при необхідності викликати „швидку допомогу" за тел. 103.
Надання першої медичної допомоги
5.3.1. Надання першої допомоги при ураженні електричним струмом.

При ураженні електричним струмом необхідно негайно звільнити потерпілого від дії електричного струму, відключивши електроустановку від джерела живлення, а при неможливості відключення — відтягнути його від струмоведучих частин за одяг або застосувавши підручний ізоляційний матеріал.
При відсутності у потерпілого дихання і пульсу необхідно робити йому штучне дихання і непрямий (зовнішній) масаж серця, звернувши увагу на зіниці. Розширені зіниці свідчать про різке погіршення кровообігу мозку. При такому стані оживлення починати необхідно негайно, після чого викликати швидку медичну допомогу.
5.3.2. Перша допомога при пораненні.
Для надання першої допомоги при пораненні необхідно розкрити індивідуальний пакет, накласти стерильний перев'язочний матеріал, що міститься у ньому, на рану і зав'язати її бинтом.
Якщо індивідуального пакету якимсь чином не буде, то для перев'язки необхідно використати чисту (якщо можливо свіжовипрасувану) носову хустинку, чисту полотняну ганчірку і т.ін. На те місце ганчірки, що приходиться безпосередньо на рану, бажано накапати декілька капель настойки йоду, щоб одержати пляму розміром більше рани, а після цього накласти ганчірку на рану. Особливо важливо застосовувати настойку йоду при забруднених ранах.
5.3.3. Перша допомога при переломах, вивихах, ударах.
При переломах і вивихах кінцівок необхідно пошкоджену кінцівку укріпити шиною, фанерною пластинкою, палицею, картоном або іншим подібним предметом. Пошкоджену руку можна також підвісити за допомогою перев'язки або хустки до шиї і прибинтувати до тулуба.
При передбачуваному переломі черепа (несвідомий стан після удару голови, кровотеча з вух або роту) необхідно прикласти до голови холодний предмет (грілку з льодом або снігом, чи холодною водою) або зробити холодну примочку.
При підозріванні перелому хребта необхідно потерпілого покласти на дошку, не підіймаючи його, чи повернути потерпілого на живіт обличчям униз, наглядаючи при цьому, щоб тулуб не перегинався з метою уникнення ушкодження спинного мозку.
При переломі ребер, ознакою якого є біль при диханні, кашлі, чханні, рухах, необхідно туго забинтувати груди чи стягнути їх рушником під час видиху.
5.3.4. Надання першої допомоги при опіках кислотами і лугами. При попаданні кислоти або лугу на шкіру ушкоджені ділянки необхідно ретельно промити цівкою води на протязі 15-20 хвилин, після цього пошкоджену кислотою поверхню обмити 5%-ним розчином питної соди, а обпечену лугом — 3%-ним розчином борної кислоти або розчином оцтової кислоти.
При попаданні на слизову оболонку очей кислоти або лугу необхідно очі ретельно промити цівкою води протягом 15-20 хвилин, після цього промити 2%-ним розчином питної соди, а при пораженні очей лугом – 2%-ним розчином борної кислоти.
При опіках порожнини рота лугом необхідно полоскати 3%-ним розчином оцтової кислоти або 3%-ним розчином борної кислоти, при опіках кислотою — 5%-ним розчином питної соди.

При попаданні кислоти в дихальні шляхи необхідно дихати розпиленим за допомогою пульверизатора 10%-ним розчином питної соди, при попаданні лугу - розпиленим 3%-ним розчином оцтової кислоти.
5.3.5. Надання першої допомоги при теплових опіках.
При опіках вогнем, парою, гарячими предметами не слід змочувати обпечене місце водою, ні в якому разі не можна відкривати пузирі, які утворюються, та перев'язувати опіки бинтом.
При опіках першого ступеня (почервоніння) обпечене місце обробляють ватою, змоченою етиловим спиртом.
При опіках другого ступеня (пухирі) обпечене місце обробляють спиртом, 3%-ним марганцевим розчином або 5%-ним розчином таніну.
При опіках третього ступеня (зруйнування шкіряної тканини) накривають рану стерильною пов'язкою та викликають лікаря.
При опіку очей електричною дугою необхідно робити холодні примочування розчином борної кислоти.
5.3.6. Перша допомога при кровотечі.
Для того, щоб зупинити кровотечу, необхідно:
- підняти поранену кінцівку вверх;
- кровоточиву рану закрити перев'язочним матеріалом (із пакету), складеним у клубочок, придавити її зверху, не торкаючись самої рани, потримати на протязі 4-5 хвилин; якщо кровотеча зупинилась, то, не знімаючи накладеного матеріалу, поверх нього покласти ще одну подушечку з іншого пакету чи кусок вати і забинтувати поранене місце (з деяким натиском);
- при сильній кровотечі, яку не можна зупинити пов'язкою, застосовується здавлювання кровоносних судин, які живлять поранену область, за допомогою згинання кінцівок в суглобах, а також пальцями, джгутом або закруткою; при великій кровотечі необхідно терміново викликати лікаря.
5.3.7. Якщо сталася пожежа , негайно викликати пожежну частину оповістити керівника закладу і приступити до гасіння пожежі наявними засобами пожежогасіння.
5.3.8. Виконувати всі вказівки керівника робіт по ліквідації аварійної ситуації.

Інструкцію розробив:

Інженер з охорони праці Олександр Гріщенко